ustanovení. Naproti tomu namítá stížnost, že zákon č. 50/1874 ř. z. chtěl zajistiti duchovní správu pro případ sporu, aby nebyla ohrožena, proto užil slov »dringendes Interesse«. O takovém zájmu nelze však mluviti zde, kde jde o roční dávku 58.80 Kč, tak že měsíční požitky farářovy by byly v mezidobí zkráceny o necelých 5 Kč.

Nss nedal této námitce za pravdu. Již judikatura ss-u zaujala stanovisko, že naléhavost prozatímního opatření ve smyslu cit. předpisu je dána již tím, že jde o dávku ve prospěch farního beneficia, jehož výtěžek nestačí k zajištění kongruy, resp. že pilná potřeba duchovní správy jest dána, byl-li by farář odpadnutím dávky zkrácen na své kongrue (Srov. na př. Budw. A 6844). Stejné stanovisko zastává i nss (na příklad v nál. Boh. A 2736/23) a trvá na něm i v tomto případě.

Konečně stanoví zákon, jak řečeno, podklad pro obsah prozatímního opatření, a to tak, že opatření jest učiniti podle dosavadního pokojného držení, a nebo, nebylo-li by lze toto držení ihned zjistiti, podle skutečných a právních poměrů sumárně vyhledaných. Podle tohoto zákonného ustanovení lze tedy prozatímní opatření opříti nejprve o dosavadní pokojné držení a teprve, nelze-li je ihned vyhledati, o skutečné a právní poměry sumárně vyhledané.

Žal. úřad opřel svoje opatření o dosavadní pokojnou držbu, zjistiv, že dávka byla faráři placena majiteli velkostatku p.-ského od roku 1800 až do konce roku 1923, a zamítnul námitku st-lovu, že pokojnou držbu nelze uplatňovati proti němu, nýbrž jen proti přejímací ceně v řízení rozvrhovém u příslušného soudu. Stížnost, brojíc proti odůvodnění nař. rozhodnutí posavadní pokojnou držbou, opakuje námitku již v odvolání uplatněnou, totiž že čsl. stát převzal u příležitosti pozemkové reformy patronátní břemena spojená s velkostatkem p.-ským a tím také povinnost platiti spornou dávku, a že nelze proto pokojnou držbu uplatňovati proti býv. majiteli tohoto velkostatku.

Nss neshledal ani tuto námitku důvodnou. Není sporu o tom, že majitel velkostatku spornou dávku včetně do roku 1923 plnil, ale pak plniti přestal. Byla tedy držba práva beneficiátova včetně do roku 1923 pokojnou. Čsl. stát dosud dávky té nikdy neplnil a nelze tedy mluviti o pokojné držbě dávky proti čsl. státu. Bude-li čsl. stát, po případě jiný subjekt vzhledem k výsledkům pozemkové reformy na panství p.-ském snad povinen dávku tuto plniti, jest již otázkou sporu meritorního, kterou bude příslušným úřadům případně soudům řešiti samostatně v případném budoucím sporu o věc samu; v daném stadiu jde však jen o opatření provisorní, učiněné zatímně až do definitivního rozhodnutí věci z důvodu dosavadní pokojné držby. Nelze tudíž ani v tomto směru shledati stanovisko žal. úřadem zaujaté nezákonným.

## Č. 10.395.

**Řízení správní: O předpokladech pro uložení pokuty pro svévoli podle § 39 vl. nař. č. 8/1928 a o kompetenci k uložení pokuty takové.**

(Nález ze dne 4. března 1933 č. 3736.)

Věc: Jakub G. v P. proti zemskému úřadu v Užhorodě o pokutu pro svévoli.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro vadnost řízení.

Důvody: Okresní nemocenská pojišťovna v Mukačevě předepsala st-li podle § 20 zák. č. 221/24 náhradu podpůrného nákladu na Josefa L., kterého přihlásil k pojištění opožděně po onemocnění. V odvolání, jež z tohoto výměru pojišťovny podal, st-l tvrdil, že vyhotovená přihláška byla dána Josefu L. s vyzváním, aby ji do nemocenské pojišťovny odnesl. On však na to zapomněl a odnesl ji tam později. Když pak výměrem z 20. prosince 1929 městský notářský úřad v Mukačevě odvolání tomu nevyhověl, — v podstatě z důvodu, že přihlašovací povinnost jest uložena zaměstnavateli, který nese následky opomenutí svého zaměstnance, — tvrdil st-l v dalším odvolání, jež podal k zem. úřadu v Užhorodě, že Josefa L. nepřihlásil opožděně, poněvadž jej vůbec nepřihlašoval, nýbrž tento se přihlásil sám, a to nesprávně.

Městský notářský úřad v Mukačevě vydal na to st-li výměr z 9. července 1930 tohoto znění: »Dne 18. června 1929 podal jste odvolání z výměru okresní nemocenské pojišťovny v Mukačevě, zavazujícího Vás k náhradě léčebných výloh Josefa L. částkou 952 Kč, a v tomto odvolání jste tvrdil, že přihlašovací lístek Josefa L. Vámi vystavený byl odevzdán pojišťovně vinou zaměstnance opožděně; Vaše odvolání bylo zdejším úřadem zamítnuto, proti čemuž jste se odvolal dne 22. ledna 1930 k zem. úřadu tvrzením právě opačným než v prvním odvolání, že totiž Josefa L. k pojištění jste vůbec nepřihlásil. Tímto jednáním jste svévolně zavdal příčinu a protahoval řízení a ukládá se Vám proto podle § 39 vl. nař. č. 8/28 pokuta pro svévoli v částce 1.000 Kč, při nedobytnosti vězení 5 dnů.«

Zem. úřad v Užhorodě nař. rozhodnutím nevyhověl odvolání, jež z tohoto výměru podal st-l, a potvrdil výměr z důvodů v něm uvedených.

Na toto rozhodnutí stěžuje si Jakub G. O stížnosti uvážil nss toto:

Sedes materiae tkví v ustanovení § 39 vl. nař. ze 13. ledna 1928 č. 8 Sb., jenž stanoví: »Osobám, které svévolně zavdávají příčinu k řízení nebo je svévolně protahují, může úřad uložiti pokutu pro svévoli . . .« Podle tohoto předpisu uložil st-li městský notářský úřad v Mukačevě ve své vlastnosti politického úřadu I. stolice pokutu pro svévoli.

Stížnost především namítá, že městský notářský úřad k tomu nebyl kompetentní, poněvadž bylo podáno odvolání k zem. úřadu a jen tento úřad prý může vyřknouti, že odvolání nemá žádného podkladu a jest jenom proto podáno, aby se řízení protahovalo. Námitce této nemohl nss dáti za pravdu.

Vl. nař. č. 8/28 — provádějící čl. 10 zák. o organisaci politické správy ze 14. července 1927 č. 125 Sb. — jedná v části I., hlavě I., oddílu 7 (§§ 38 až 40) o »pořádkových pokutách a pokutách pro svévoli«. V § 38 stanoví, že pořádkové pokuty ukládá »úřad nebo jeho orgán, který řídí úřední úkon«. Shora cit. § 39, který přichází v daném případě v úvahu, nemá takového zvláštního kompetenčního předpisu, mluví pouze o »úřadě«, což připouští jen ten výklad, plynoucí ostatně již z povahy pokuty pro svévoli jakožto součásti správního procesu a z výslovného ustanovení § 2 vl. nař., že tuto pokutu ukládá politický úřad, jenž provádí ří-

zení ve věci samé, ono řízení, v němž došlo ke svévoli, uvedené v § 39. V daném případě byl měst. notářský úřad v Mukačevě jako politický úřad I. stolice podle § 239 zák. č. 221/24 povolán, aby rozhodoval věcně o odvolání st-lově z platebního výměru pojišťovny, vydaného podle § 20 odst. 2 téhož zák. Výměrem z 9. VII. 1930, shora citovaným, uložil pak st-li pokutu pro svévoli podle cit. § 39, poněvadž to, co tvrdil o přihlášení Josefa L. v odvolání z platebního výměru, je v přímém rozporu s tím, co uvedl v dalším odvolání, čímž svévolně zavdal příčinu a protahoval řízení. Spatřoval tedy zřejmě ve zmíněném rozporu průkaz toho, že st-l svévolně zavdal příčinu k řízení, resp. je protahoval již před politickým úřadem I. stolice tím, že napadl opravným prostředkem platební výměr pojišťovny. Tak chápal výměr městského notářského úřadu také žal. úřad, jenž v nař. rozhodnutí výslovně konstatuje, že výměrem tím byl st-l odsouzen podle § 39 cit. vl. nař. »pro svévolné zavdání příčiny k adm. řízení.« Uznal-li tedy politický úřad I. stolice, že st-l svévolně zavdal příčinu k řízení v I. stolici, byl podle toho, co právě řečeno, i kompetentním tuto svévoli podle cit. § 39 pokutovati. Nemohl proto nss shledati porušení kompetenčních předpisů v tom, že v prvé stolici uložil pokutu podle § 39 městský notářský úřad a nikoli žal. zem. úřad.

O dalších vývodech stížnosti uvažoval nss takto:

Podle cit. § 39 jest nutným předpokladem uložení pokuty pro svévoli, aby řízení před politickým úřadem bylo vyvoláno nebo protahováno »svévolně«. St-l popírá, že by se byl dopustil svévole jemu vytýkané. Uváděl již ve svém odvolání z výměru městského notářského úřadu, uloživšího mu pokutu, že se nedopustil svévole, poněvadž veškeré důvody, uvedené v druhém odvolání, jsou správné a, je-li tu rozpor s odvoláním prvým, stalo se to tím, že st-l sám neumí česky, a člověk, který mu sestavil první odvolání, jemu pravděpodobně nerozuměl a napsal důvody, jež snad se nekryjí s důvody dalšího odvolání. Omlouval tedy odchylná tvrzení v opravných prostředcích nedopatřením sběhlým při sepisování prvého odvolání. Omluva tato, kdyby byla správná, by zajisté vylučovala svévoli, o níž nelze mluviti tam, kde není vědomí nesprávnosti.

Ve směru této omluvy žal. úřad nekonal šetření, ba nepřihlédl ani k tomu, že podle spisů bylo provedeno přihlášení zaměstnance nikoli st-lem, nýbrž pojišťovnou samou z moci úřední, v nař. rozhodnutí se námitkami odvolání vůbec nezabýval a také ani neuvedl, proč tak neučinil. Předpis § 6 zák. o ss brání nss-u, aby sporný případ s hledisek námitek st-lových sám posoudil, důsledkem toho bylo nař. rozhodnutí zrušiti pro vady řízení a bude na žal. úřadě, aby znovu rozhodl a při tom se vypořádal s námitkami stěžující si strany.

## Č. 10.396.

**Pojištění úrazové: * Vedlejší místností ve smyslu odst. 3 § 3 zák. čl. XIX:1907 jest taková místnost, která jest s hlavním závodem v místní neb stavební spojitosti, nevylučující styk zaměstnanců s technickým zařízením hlavního závodu.**

(Nález ze dne 4. března 1933 č. 3899.)